

Ivo Robić i Perry Como

»Moja mala djevojčica« – Ivo Robić i Zdenka Vučković

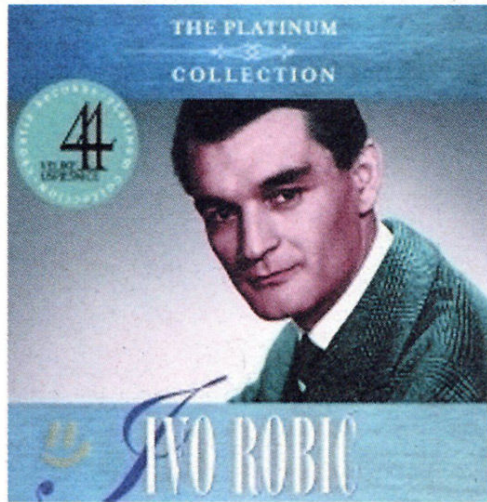
Put do međunarodne slave

Vječni šarmer i besprijekorni gospodin često je komunicirao s gostima opatijskog Hotela »Kvarner«, ne sluteći da će poznanstvo s turistom iz Bavorske rezultirati njegovim prvim inozemnim angažmanom. Tako je 1955. godine vlasnik lokala »Theresienstein« u gradiću »Hof an der Saale« angažirao Robića i orkestar Ferija Sovana. Nakon njegova angažmana u Hofu, njemački turisti bi već u proljeće tražili da im se u ljetnim mjesecima rezervira stol na terasi Hotela »Kvarner«, kako bi ih baš on zabavljao.

Krenuvši s terase uz more Ivo Robić izrastao je u pravu međunarodnu zvijezdu, a na »pjevački Olimp« odvela ga je pjesma »Morgen« u aranžmanu i uz pratnju orkestra Berta Kaempfertha. »Morgen« je prve uspjehe postigao u Americi, gdje se svega sedam mjeseci nakon što je snimljen pojavio na Billboardovoj ljestvici 40 najpopularnijih hitova; na njoj se zadržao 11 tjedana, popevši se do 13. mjesta, a iza Robića tada su se našla najveća pjevačka imena: Elvis Presley, Ray Charles, Fats Domino, Frank Sinatra i Dean Martin. Bila je to i prva pjesma na njemačkom jeziku koja se nakon rata našla na nekoj američkoj top-listi.

Poznati pjevač Perry Como, ujedno i voditelj najgledanije američke TV revije »Perry Como Show«, naredio je svome menadžeru Michaelu Stewartu da pronađe pjevača koji izvodi »Morgen« te da ga pridobije za televizijski nastup.

Nakon neočekivana uspjeha u Americi, uslijedio je još veći u Njemačkoj, Francuskoj, Austriji, Engleskoj, a značajan uspjeh ista pjesma poznajela je i u Japanu, Južnoj Africi, Australiji, Novom Zelandu te Južnoj Americi. U Njemačkoj, u kojoj je Ivo Robić bio i ostao zvijezda, single ploča s pjesmom »Morgen« prodana je u milijun primjeraka, postavši bestseller diskografske kuće »Polydor«. Nosači zvuka s izvedbama Robićevih poznatih šlagera reproduciraju se i danas pa je tako diskografska kuća »Bear Family Records« prošle godine izdala CD »Robić singt Kaempfert Erfolge«.

Izložbom »Mister Morgen – Ivo Robić«, Muzej grada Zagreba

OD OPATIJSK MEĐUNAROD

Velikom izložbom »Mister Morgen – Ivo Robić«, što se održava u Muzeju Grada Zagreba od ponedjeljka pa sve do početka listopada, Zagreb će se odužiti pjevaču koji je za dugogodišnje karijere svojim šlagerima postao sinonim za zabavnu glazbu, ali i mnogo više od toga – simbolom uglađenosti i želje za sudjelovanjem u globalnoj kulturi, a onkraj ideološke stege.

Robić je bio i ostao zapamćen kao veliki džentlmen hrvatske zabavne glazbe te zaljubljenik u more, Kvarner, Opatiju i »beli Zagreb grad«, dok kao hrvatsko-njemački »Schlagerstar« i danas ulazi u sve kompilacije iz šlagerkih fonoteka. S pravom ga možemo smatrati i veteranom svih naših festivala – počevši s nastupom na našem prvom festivalu zabavne glazbe 1953. godine (Zagreb 53.), do prijave na »Festival kajkavskih popevki Krapina 99« (na kojem nije nastupio zbog bolesti) – veliki je pjevač tijekom gotovo pola stoljeća nastupio na 87 festivalskih priredbi, s oko 150 festivalskih izvedbi.

Poziv na festival nije odbio nikada, a osobno potpisuje čak 48 festivalskih skladbi. Pjesme koje je izvodio osvojile su i četrdesetak festivalskih nagrada. Bio je i sudionik prvih izbora za pjesmu Eurovizije u Jugoslaviji. Kao skladatelj, najpoznatiji je po skladbama pisanim za Krapinski festival od kojih su neke postale uspješnice što se i danas rado slušaju.

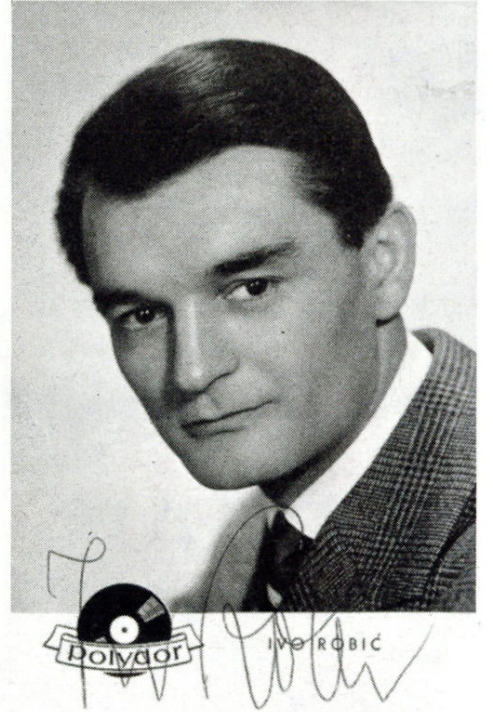
Unikatni eksponati

Na velikoj i cijelo ljeto otvorenoj izložbi Robić će biti predstavljen s čak 650 eksponata, nosačem zvuka s 14 pjesama (izdavač je HNZZ Croatia Records) i obimnim katalogom na gotovo dvjesto stranica. Od ukupno 48 suradnika najzaslužniji je autor-ski trojac koji čine Vesna Leiner, Boris Mašić i Maja Šojat-Bikić koja je i autorica multimedijskog dijela izložbe.

Među najvažnijim eksponatima, među kojima ima i unikatna, naći će se Zlatna ploča »Polydor«, Lavovi Radio Luxembourg, japanski plakat s reklamom pjesme »Morgen«, fotografija Ive Robića i Perryja Coma, ploča u izdanju američkog Ministar-

Robić prima nagradu »Zlatni lav« Radio Luxembourg

Na velikoj i cijelo ljeto otvorenoj izložbi Robić će biti predstavljen s čak 650 eksponata, nosačem zvuka s 14 pjesama (izdavač je HNZZ Croatia Records) i obimnim katalogom na gotovo dvjesto stranica. Od ukupno 48 suradnika najzaslužniji je autorski trojac koji čine Vesna Leiner, Boris Mašić i Maja Šojat-Bikić

stva obrane s Robićevom izvedbom »Morgena«, gramofonske ploče i notna izdanja »Morgena« iz raznih zemalja, Robićeva gitara, gramofon i zvučnici izrađeni posebno za njega, Robićev kovčeg s notnim aranžmanima, plakat s najavom Robićevih koncerata na terasi hotela Kvarner u Opatiji iz pedesetih godina – rad slikara Vladimira Udatnyja, prva hrvatska rock'n'roll ploča te brojna domaća i strana novinska izdanja iz pedesetih i ranih šezdesetih godina.

Multimedijski dio izložbe uključuje uvodnu kompjutorsku prezentaciju, glas Ive Robića koji posjetitelje prati kroz cijelu izložbu, pet ekrana s televizijskim portretima Ive Robića, reklamu »Nova ploča« u »Salonu ploča« i karaoke Grill Room, a kao suveniri s izložbe prodavat će se majice sa nazivima i stihovima najpoznatijih pjesama iz Robićeva repertoara s njegovim potpisom.

Otvorenje će, kako i priliči temi, proteći uz bogat glazbeni program koji će voditi Vojo Šiljak, a sudjelovat će Stjepan Mihaljinac, Zdenka Vučković, Toni Kljaković, Višnja Korbar, Elvira Voća, Đani Stipanićev i grupa Swingers.

Lipanjskom izložbom nastavit će se ciklus »Glazbene legende«, započet izložbom »Dobro mi došao prijatelje – Viki Glovacki« postavljenoj u muzeju prije godinu dana – MGZ ovim ciklusom želi potaknuti prikupljanje i muzeološku obradu materijalne i nematerijalne baštine hrvatske glazbene i pop-kulture 20. stoljeća te nadopunu vlastite glazbene zbirke. Time Muzej pokreće akciju »SOS za hrvatsku glazbenu baštinu« imajući u vidu da se ta grada neprikladno čuva u privatnim i institucionalnim arhivima te tako, uslijed nametnutih brzih život-

odaje počast velikom pjevaču

E TERASE DO NE SLAVE

nih mijena, podliježe nepovratnom nestajanju.

Preko radija do zvijezda

Priču o Ivi Robiću kao jedinstvenom pop-kulturnom fenomenu izložba i katalog ispričali su iz nekoliko rakursa, ali i temeljitim prikazom glazbenog konteksta i situacije u kojoj je Robić nastao i izdvojio se. Pjevačeva životna priča počinje 1923. godine u maloj Garešnici, a prvi profesionalni glazbeni nastup zbio se ratne 1943. godine – nakon slučajnog susreta između mladog Robića i skladatelja Marija Kinela u tadašnjem Muzičko-glazbenom zavodu »Albini«. Skladatelja je zamolio dopuštenje da na audiciji Državne krugovalne postaje Zagreb pjeva dobro poznatu Kinelovu pjesmu »Snježi«. Prošavši uspješno audiciju počeo je pjevati na radiju – svakog jutra i to uživo.

Prvi nastup imao je u glazbenoj emisiji »Od jutra je veselo!« u svibnju 1943. godine, kad je uz glasovirsku pratnju Stanislava Opermana otpjevao pjesme »Ostvareni snovi«, »Ja ljubim te«, »Uvijek samo ti« i »Crkva u cvijeću«. Nakon uvodnog nastupa sudjelovao je u brojnim emisijama Državne krugovalne postaje Zagreb, pjevajući uz glasovir za kojim su najčešće sjedili Stanislav Operman i Zdenko Peharda – u pratnji Plesnog krugovalnog orkestra, ili s Havajskim kvartetom Cvitić.

Ubrzo rat završava, a na udaru novog poretka očekivano su se našle kulturne i javne ustanove, pa su nove vlasti ukinule su sve javne ustanove i udruženja. Popularni domaći šlageri smjeli su biti izvođeni samo u orkestralnoj verziji, dok su se pjevale isključivo narodne pjesme u pratnji tamburaških sastava (nerijetko u izvedbi opernih pjevača) te borbene pjesme (»masovke«).

U duhu poslijeratnog vremena radio je emitirao brojne pjesme sovjetskih skladatelja, ipak, potreba građanstva za plesnom glazbom nije se mogla ignorirati. Stoga je već 1946. godine na Radio Zagrebu angažiran orkestar Zlatka Černjula i »Mali orkestar« Kalmana Kočija. Kako je Ivo Robić nastupao u noćnom lokalu »Grill Room« u pratnji orkestra Kalmana Kočija, tako dobiva priliku na Radio Zagrebu. Zabavna glazba uskoro osvaja sve više prostora, i to ne samo na radiju, pa 1949. godine Robić snima prvu ploču za »Jugo-

ton«.

Ubrzo nakon rata hrvatsku obalu, posebice Kvarner, počinju posjećivati strani turisti. Krajem 40-ih godina Robić je angažiran u hotelu »Talasoterapija« u Crikvenici, a novo desetljeće dočekuje u Opatiji gdje je svakog ljeta nastupao narednih 13 godina. Gradu s kojim je njegovao poseban odnos, 1951. godine darovao je pjesmu »Serenada Opatiji« (potpisuje je Zvonimir Krkljuš) koja je do današnjih dana svojevrsna opatij-ska himna.

Ljeta u Opatiji

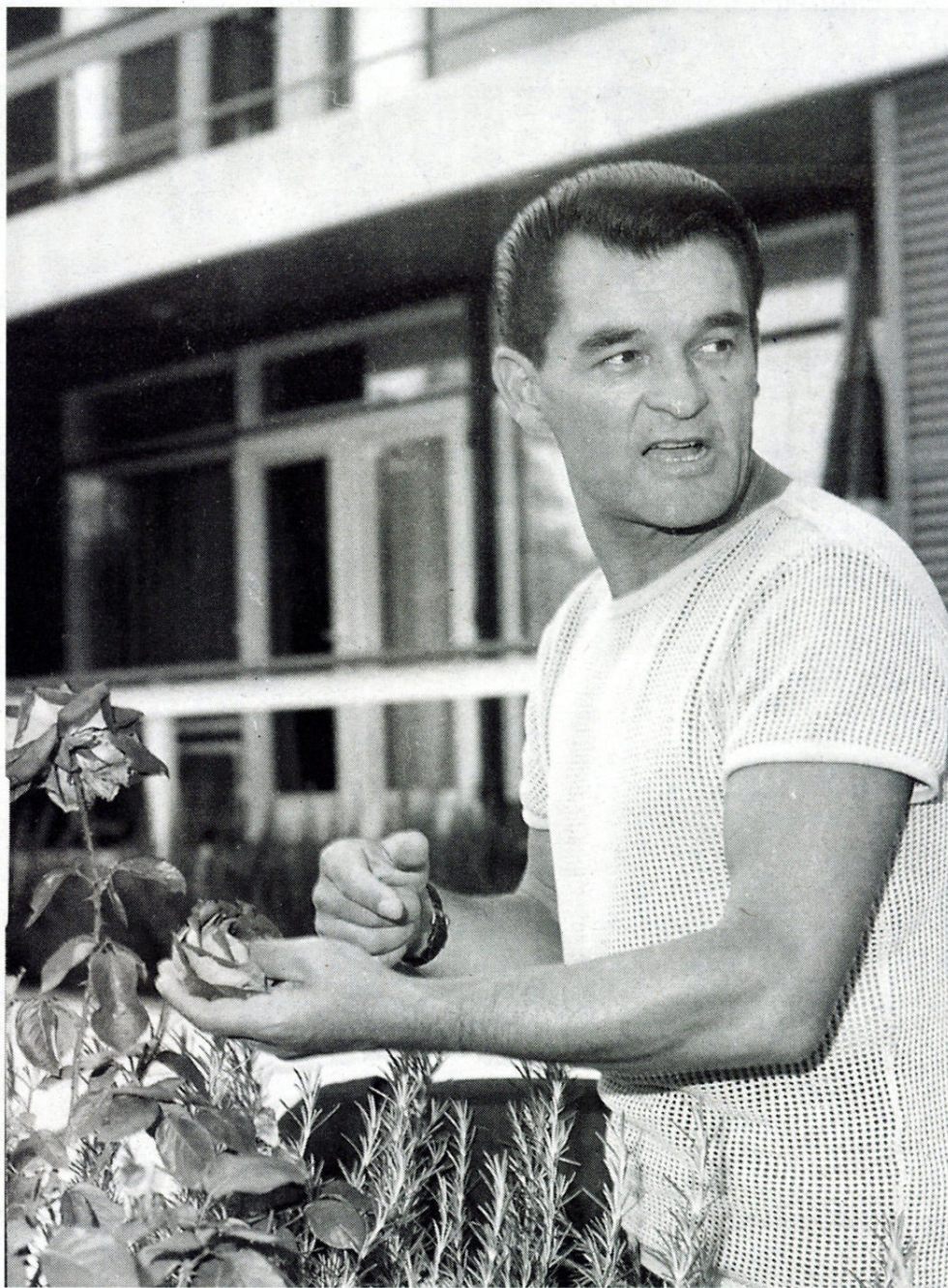
Tih ranih pedesetih godina prošloga stoljeća počela je ozbiljnija suradnja i druženje Robića s Marijom Kinelom. Kinel je prepjevavao strane šlagere koji su potom u Robićevoj izvedbi snimani su za Radio Rijeku. O njihovoj plodnoj suradnji svjedoče i pjesme »Uzalud plačeš« (glazba Lj. Kuntarić), »Ko divan san« (glazba M. Kinel), »Čežnja« (glazba C. Zrelc), »Jadran u noći« (glazba M. Kinel).

Zahvaljujući Robiću koji je početkom 50-ih bio gotovo jedini pjevač zabavne glazbe te diskografskoj kući »Jugoton«, ovdašnja publika imala je priliku čuti gotovo sve popularne melodije što su se pojavljivale na zapadu. S Plesnim

sektetom »Jugotona« snimio je tada vrlo popularne pjesme iz filmova koje je naša publika gledala suznih očiju: »Mama Juanita« iz filma »Jedan dan života«, »S pjesmom u srcu« iz filma »Mladić s trubom«, »Zašto smo se sreli« iz filma »Till we Meet Again«, »Reci da me voliš« iz filma »Revija na vodi«, »Tek samo ti« iz filma »Žena napuljskih ulica« te »Que sera sera« iz filma »Čovjek koji je znao previše«. K tome, interpretirajući tada poznate svjetske glazbene hitove, Ivo Robić se u potpunosti nametnuo našoj glazbenoj publici; uzor mu je bio pjevač i glumac Tino Rossi.

Pjevao je sve što je bilo suvremeno, popularno i komercijalno uspješno, a unatoč blokadi strane glazbe pratio je talijansku, britansku, francusku i kasnije američku i njemačku pop-scenu. Robićeve izvedbe prepjevanih svjetskih hitova punile su tadašnje plesnjake i ljetne hotelske terase na Jadranu. Bio je to idealan spoj – kemija stihova, glasa i funkcionalne pratnje koja stvara idealan ugođaj hotelske terase u Opatiji ili Crikvenici.

Miroslav ZEC

Ivo Robić pred svojom kućom u Ičićima

Marta i Ivo Robić

Samo jednom se ljubi

Marta Scrasigna i Ivo Robić upoznali su se u Zagrebu u vrijeme Drugog svjetskog rata, a vjenčali 1946. godine. Do kraja pedesetih živjeli su u podstanarskom stanu na zagrebačkom Pantovčaku, a potom u stanu u Mečarevoj 37 (danas Alfrevičeva). No, zaljubljenik u Opatiju i Kvarner, Ivo se sa suprugom odlučio nastaniti upravo tamo.

U Ičićima kraj Opatije 1961. započela je gradnja vile prema nacrtima arhitekta Zdravka Bregovca. U jednu od tada najmodernih vila na Kvarneru, građenu u stilu moderne 60-ih, uselili su se pred sam Božić 1963. godine. Marta i Ivo u njoj su boravili veći dio godine, osim kad bi on bio na turnejama, ili zimi kad su uglavnom bili u Zagrebu. Dom u Ičićima uvijek je bio pun prijatelja, poznanika, ali nerijetko i turista koje bi autobus dovezao po autograme Mister Morgena.

Svoju vilu u Ičićima bračni par darovao je Riječkoj nadbiskupiji, a od studenog 2003. godine u njoj se nalazi kapelica sv. Ivana od Boga. Nakon što je Ivo Robić umro, 9. ožujka 2000. godine, supruga Marta napustila je Ičiće, ne mogavši podnijeti količinu uspomena koje su navirale iz njezinih zidova. Od suprugove do svoje smrti početkom ove godine, gospođa Marta živjela je u Zagrebu, okružena slikama, nagradama i fotografijama – uspomena i sjećanjima na dane Ivine slave u koju je uložila veći dio života. O njihovoj ljubavi prijatelji su govorili – »Da nema Marte, ne bi bilo ni Robića!«

Ostavština Ive Robića u Muzeju grada Zagreba